

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hustopeče, Masarykovo nám. 1
Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0394
Autor	Mgr. Jiří Pokorný
Číslo	VY 32 INOVACE 6 ON 2. 02 Demokracie, formy a principy demokracie
Název tematického celku	Člověk jako občan
Téma hodiny	Demokracie, formy a principy demokracie
Předmět	Občanská nauka
Ročník/y/	2. ročník
Anotace	Žáci se seznámí s pojmy demokracie, základní principy a hodnoty demokracie, přímá a nepřímá demokracie
Očekávaný výstup	Žáci vysvětlí pojem přímá a nepřímá demokracie, vyjmenují základní principy demokracie.
Datum vypracování	16. 4. 2013
Druh učebního materiálu	Prezentace v PowerPointu

Demokracie, formy a principy demokracie

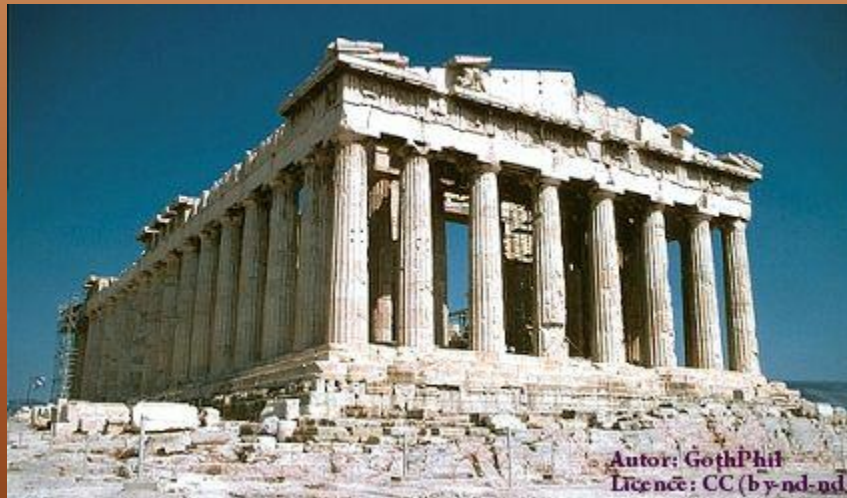
Demokracie = demos + kratos = vláda lidu
(lid) (vláda)

Demokracie = forma politického zřízení

- občané se účastní na správě a řízení státu
- menšina je podřízena většině
- je právně zakotvena svoboda a rovnost občanů

Demokracie – vznik ve starém Řecku v 6. – 4. století př. n. l.

Svobodní občané se hlasováním podíleli na rozhodování = **demokracie přímá (plebiscitární)**

zdroj: <http://recko.net/photos/recko-011.jpg>

Formy demokracie

- **přímá demokracie:** přímá účast občanů na rozhodování o veřejných věcech, uskutečňuje se prostřednictvím tzv. referenda nebo plebiscitu
- **nepřímá demokracie (zastupitelská):** občan se účastní rozhodování nepřímo, prostřednictvím volených zástupců (poslanců)

Základní principy demokracie

- **princip suverenity lidu:** zdrojem veškeré moci je lid
- **princip parlamentarismu:** zákonodárnou moc vykonává parlament vzešlý ze svobodných voleb

Které volby jsou u nás přímé a nepřímé?

Zdroj: http://i.lidovky.cz/09/113/Inga/BAT26a9cd_volby3.jpg

- **státní moc:** cílem je sloužit všem občanům (stát slouží lidem, nikoli lid státu)
- **dělení státní moci:**
 - zákonodárná
 - výkonná
 - soudní
- **vymezení vztahu občana a státu prostřednictvím právního řádu**

Jaké je dělení státní moci?

- **základní lidská práva a svobody jsou právně zakotveny v Listině základních práv a svobod**
- **politické rozhodování vychází z vůle většiny, přitom se dbá na ochranu menšin**
- **právo na svobodné podnikání a soukromé vlastnictví**
- **ochrana a zabezpečení starých, nemocných a nezaměstnaných lidí**
- **svoboda tisku a projevu**

Použité zdroje:

DVOŘÁK, Jan. *Odmaturuj! ze společenských věd.*
Aktualiz. vyd. 1. Brno: Didaktis, c2008, 256 s.
Odmaturuj!. ISBN 978-80-7358-122-0.

Autorem materiálu a všech jeho součástí,
není-li uvedeno jinak, je Mgr. Jiří Pokorný.